

صد و یکمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان برگزار شد

صد و یکمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان با حضور مالک رحمتی؛ استاندار آذربایجان شرقی، یونس ژائله؛ رئیس اتاق بازرگانی تبریز، هیئت نمایندگان اتاق تبریز، جمعی از مسئولان ادارات دولتی و نمایندگان بخش خصوصی در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، یونس ژائله؛ رئیس اتاق بازرگانی تبریز در ابتدای این نشست به شرح موضوع خارج از دستور در رابطه با میزان و ارزش صادرات غیر نفت، مشکلات ناشی از دفع تعمدات ارزی، پرداخت.

اختلاف بین نرخ ارز، دلیل اصلی بی رغبتی ثبت سفارش در سامانه نیما

محمدجعفر عظمایی؛ مدیر کل صمت استان آذربایجان شرقی در این رابطه، اختلاف بین نرخ ارزی نیمایی و ارز آزاد را دلیل اصلی بی رغبتی ثبت سفارش در سامانه نیما عنوان کرد. وی از اجرای دستورالعمل جدید در حوزه صادرات از سال آینده خبر داد و تشریح کرد: در قالب این دستورالعمل مشوق هایی در نظر گرفته شده است که باعث افزایش انگیزه صادرکنندگان خواهد شد. همچنین بخش اعظمی از مشکلات فعلی رفع خواهد شد. براساس این گزارش بنا به تاکید استاندار آذربایجان شرقی و رئیس اتاق بازرگانی تبریز، پیشنهاد شد، دستورالعمل جدید در حوزه صادرات، در اختیار فعالان اقتصادی قرار گرفته و نظرات و دیدگاه های کارشناسی آن ها نیز مد نظر قرار گیرد.

لزوم تغییر تعرفه های انرژی واحدهای تولیدی حوزه کشاورزی

در ادامه این نشست، دستور جلسه اول در مورد تغییر تعرفه های انرژی (آب، برق و گاز) واحدهای تولیدی حوزه کشاورزی به صنعتی مورد بحث قرار گرفت که بر مبنای آن، تعرفه صنایع تبدیلی این حوزه را بر اساس تعرفه های صنعتی محاسبه می کنند. در حالیکه مطابق ماده (63) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، باید بهای برق، گاز و آب کلیه واحدهای تولیدکننده محصولات بخش کشاورزی طبق تعرفه های کشاورزی محاسبه شود. در رابطه با نحوه محاسبه بهای آب و برق واحدهای تولیدی محصولات کشاورزی، در ماده 63 قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، صراحتاً اشاره شده است. در متن قانون بدون هیچگونه اشاره ای به محل صدور مجوز، به طور کلی صنایع تبدیلی اعم از زراعی و باغبانی و .... مشمول این قانون هستند. بر اساس اعلام واحدهای

تولیدی محصولات کشاورزی، علی رغم نبود پایه و اساس قانونی و حقوقی، صنایع تبدیلی با افزایش تعرفه برق از تعرفه کشاورزی به صنعتی مواجه شده است. همین امر هزینه انرژی واحدهای تولیدی حوزه کشاورزی را افزایش داده است. این در حالی است که واحدهای تولید محصولات کشاورزی، جزئی از زنجیره ارزش بخش کشاورزی به شمار می آیند و در امنیت غذایی جامعه و درآمد کشاورزان ارتباط مستقیمی دارند و به همین دلیل است که همواره شامل معافیت های مالیاتی، انرژی و بیمه ای و ... از سوی قانونگذار قرار می گیرند. منتها در این آیین نامه حساسیت بحث تأمین غذایی حوزه کشاورزی به دلایل ناترازی انرژی مورد توجه قرار نگرفته و افزایش 7 درصدی بهای گاز را بدنبال داشته است که این امر نیز موجبات نگرانی و اعتراضی فعالان این حوزه را فراهم ساخته است.

افزایش قیمت نهایی در نتیجه افزایش تعرفه های انرژی بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی

یونس ژائله؛ رئیس اتاق بازرگانی تبریز در رابطه با دستور جلسه بررسی تغییر تعرفه های انرژی (آب، برق و گاز) واحدهای تولیدی حوزه کشاورزی به صنعتی گفت: افزایش تعرفه های انرژی در بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی، طبیعتاً منجر به افزایش قیمت نهایی محصول شده و طبیعتاً مصرف کنندگان بیشترین آسیب را در این زمینه متحمل خواهند شد.

محمدرضا طبیبی؛ فعال اقتصادی در رابطه با موضوع مورد بحث گفت: بر اساس ماده 63 قانون الحاق مصوب سال 1380 بهای برق، گاز و آب کلیه واحدهای تولیدکننده محصولات بخش کشاورزی اعم از زراعی، باغبانی، دامی و آبزیان طبق تعرفه های کشاورزی محاسبه و منظور خواهد شد. وی ادامه داد: با توجه به اینکه تمام واحدهای تولیدی محصولات کشاورزی، الزاماً از سوی جهاد کشاورزی اقدام به اخذ مجوز نکرده اند و امکان دارد برخی از تولیدکننده ها برای دریافت مجوز از سوی سازمان صمت اقدام کرده باشند، در این قانون نیز صراحتاً بیان شده که بهای برق، گاز و آب کلیه واحدهای تولیدکننده محصولات کشاورزی، بدون در نظر گرفتن هیچگونه محدودیتی باید بر اساس تعرفه کشاورزی محاسبه شود. طبیبی افزود: درخواست اجرای قانون طی نامه ای چندین بار از طریق انجمن تولیدکنندگان کشمش، به ادارات آب، گاز و برق ارسال شده است، اما مسئولان مربوطه اعلام کرده اند که تنها مجری قانون هستند و باید از طریق تهران بررسی و پیگیری شود.

اکبر فتحی؛ رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی گفت: موضوع اصلی مبنی بر مصوبه افزایش تعرفه و محاسبه صنعتی است که تعمیم به گذشته می دهند، این در حالی است که تعرفه ها باید متناسب با پروانه صنعتی و کشاورزی محاسبه شود و کشاورزان با توجه به پروانه کسب خود که از طریق دو سازمان صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی می گیرند، مکلف به پرداخت تعرفه ها هستند.

پایین ترین تعرفه متعلق به بخش کشاورزی است

نادر کمالی؛ مدیر کل شرکت گاز استان آذربایجان شرقی در این نشست گفت: در حوزه گاز، پایین ترین تعرفه متعلق به بخش کشاورزی است. وی افزود: تا سال 1401 بهای آب، برق و گاز واحدهای تولیدی محصولات کشاورزی و صنایع تبدیلی، بر اساس تعرفه کشاورزی محاسبه می شد، اما بر اساس تبصره 15 قانون بودجه 1402 به علت ناترازی انرژی، وزارت نیرو و نفت، به منظور مدیریت مصرف، مکلف شده است، الگوهای مصرف را تعیین کند. کمالی ادامه داد: بر اساس آیین نامه الگوی مصرف بهینه گاز 1402، تعرفه گاز طبیعی مصرفی کلیه واحدهای دارای پروانه صنفی از وزارت صمت، کلیه صنایع تبدیلی دارای پروانه از سازمان جهاد کشاورزی به غیر از پرورش گل و گیاه، پرورش دام و طیور، پرورش آبزیان و حشرات، معادل تعرفه گاز طبیعی مصرفی صنوف تولیدی دارای پروانه بهره برداری از طبقه، وزارت صمت انجام می شود. ب این اساس، در حصار، حوزه ام، که صاحتاً به آن، اشاره شد، صنایع تبدیل، ب اساس، تعرفه صنعت، تعریف شده است.

عدم توجه ارگان های دولتی به قانون تعرفه انرژی صنایع تبدیلی

رضا جعفری؛ عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز از عدم توجه ارگان های دولتی به قانون تعرفه انرژی صنایع تبدیلی مجلس شورای اسلامی ابراز گلایه مندی کرد و افزود: این مسئله سال های متمادی جزو مسائل مغفول مانده کشور است که در دولت های مختلف توجه و اهمیتی به قانون مجلس شورای اسلامی درباره در نظر گرفتن تعرفه صنایع تبدیلی همانند محصولات کشاورزی نشده است.

اکبر فرج نیا؛ مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق آذربایجان شرقی نیز گفت: بر اساس نامه مدیرعامل وقت شرکت توانیر در سال ۱۳۹۰ در خصوص فعالیت های تولید فرآورده های گوشتی، حفاظت و تولید فرآورده های گوشتی، حفاظت و فرآوری ماهی، پودر سبزیجات و میوه جات و صیفی جات صرفا با ارائه مجوز صنفی تعرفه کشاورزی محاسبه خواهد شد.

گاز صنایع تبدیلی همانند واحدهای صنعتی در نظر گرفته می شود

نادر کمالی؛ سرپرست شرکت گاز استان به تصویب نامه هیأت دولت در زمینه تامین گاز طبیعی اشاره کرد و گفت: صنایع تبدیلی همانند واحدهای صنعتی در نظر گرفته می شود.

یوسف غفارزاده مدیر عامل شرکت آب منطقه ای استان در این رابطه تصریح کرد: پرورش ماهی، دامداری، دامپروری و محصولات گلخانه ای جزو محصولات کشاورزی محسوب می شود ولی زنجیره بسته بندی محصولات جزو صنایع تبدیلی محاسبه خواهد شد.

مالک رحمتی؛ استاندار آذربایجان شرقی بر لزوم عمل به قانون تاکید کرد و افزود: طبق مصوبه هیئت دولت، محاسبه تعرفه انرژی صنایع تبدیلی یک قانون است که باید به آن عمل شود و هر پیشنهادی در این زمینه باید با تشکیل کمیته تخصصی واحدی صورت پذیرد.

وی ادامه داد: ما باید طبق قانون هر پیشنهاد و اصلاحیه ای را از طریق تشکیل کمیته تخصصی به مراجع ذی ربط ارسال کنیم تا مورد بررسی قرار گیرد.

بررسی چالش های متقاضیان صدور کارت بازرگانی

در ادامه، دستور جلسه دوم مبنی بر بررسی چالش های ناشی از تغییر و حذف برخی از شاخص های احراز صلاحیت و اهلیت حرفه ای متقاضیان صدور کارت بازرگانی بررسی شد. بر این اساس صدور و تمدید کارت بازرگانی تا سال ۱۳۹۸ توسط متقاضیان از سامانه هوشمند اتاق ایران استارت خورده و پس از احراز صلاحیت توسط اتاق بازرگانی، بازدید میدانی توسط اتاق و سازمان صمت و دریافت مدارک از سوی اتاق به سازمان صمت منعکس شده و پس از تایید این سازمان برای تایید نهایی به اتاق ایران ارسال می شد. اما پس از ایجاد سامانه جامع تجارت توسط وزارت صمت، به مرور تغییرات اساسی در این سامانه ایجاد شد. اولین تغییرات، شروع درخواست متقاضی از سوی سامانه جامع بود که مشکلاتی نظیر عدم توجه به احراز صلاحیت اولیه متقاضی برای اخذ کارت بازرگانی به دنبال داشت. سپس با تغییرات آیین نامه ماده ۱۰ قانون مقررات صادرات و واردات، الزامات بازدید میدانی توسط اتاق ها و سازمان های صمت، دریافت اجازه نامه و کد رهگیری، دریافت گردش حساب جاری و خوش حسابی، دریافت سه سال اظهارنامه مالیاتی، مدرک تحصیلی مربوطه، پایان خدمت یا معافیت سربازی، کلاس های آموزشی تجارت حذف شد. به این صورت که هر شخص بیست ساله دارای دیپلم، حق دریافت کارت بازرگانی را دارا است. متأسفانه این تغییرات، شرایط اخذ کارت های بازرگانی یک ساله را فراهم ساخته است و در آینده نزدیک تبعات جبران ناپذیری برای صاحبان کارت بازرگانی و فرار مالیاتی و عدم پرداخت عوارض گمرکی را به دنبال خواهد داشت، چرا که هر شخص بیست ساله دارای دیپلم، نه تنها تجربه لازم از تجارت خارجی بلکه تجربه کافی در تجارت داخلی را نیاز ندارد. بنابراین هر منطقی که موجبات این تسهیل گری در صدور کارت بازرگانی را ایجاد کرده است، قطعاً توجه لازم به تسهیل گری در خصوص تجار شناسنامه دار را نداشته است.

شاهد افزایش فرار مالیاتی خواهیم بود

سید یوسف حسینی؛ رئیس کمیسیون صادرات و مدیریت واردات اتاق تبریز در این نشست گفت: از یک سو برخی از صادرکنندگان واقعی قادر به رفع تعهد ارزی نیستند و کارت بازرگانی آنها تعلیق شده است. از سوی دیگر به دلیل سهولت شرایط دریافت کارت بازرگانی، افرادی که تجربه تجارت در استان را ندارند، کارت بازرگانی دریافت می کنند و قطعا با تداوم این وضع، فروش کارت بازرگانی ترویج پیدا کرده و به دنبال آن، شاهد افزایش فرار مالیاتی خواهیم بود.

وی افزود: با این شرایط اقتصاد ایران در 3 الی 4 سال آینده، دچار مشکلات جدی از جمله مالیات و تعهدات ارزی خواهد شد.

انتقاد از عدم صلاحیت سنجی قبل از صدور کارت بازرگانی

رضا جعفری از عدم صلاحیت سنجی قبل از صدور کارت بازرگانی انتقاد کرد و گفت: دلالت بر سوء استفاده از مردم عادی که هیچ گونه آشنایی با حوزه تجارت نداشته و صلاحیت اخذ کارت بازرگانی را ندارند، مشکلات متعددی ایجاد کرده اند. در مواردی شاهد هستیم برخی افراد با گردش مالی بسیار ناچیز، اقدام به اخذ کارت بازرگانی کرده اند، در این شرایط اگر اتاق بازرگانی اگر صلاحیت این افراد را تایید نکند، متهم به کم کاری و ترک فعل می شود و اگر تایید کند، در آینده متهم به صدور کارت بازرگانی بدون قید و حساب خواهد شد.

خلأ قدرت اهلیت سنجی

محمد جعفر عظمایی در این زمینه گفت: نه تنها در صدور کارت بازرگانی که در بسیاری از موارد با رشد قاچ وار مجوزها مواجه هستیم که تبدیل به رقابت منفی شده است. با این حال متأسفانه در قانون جدید به ما قدرت اهلیت سنجی داده نشده است.

قانون واریز ارز قبل از صادرات اجباری شود

رضا کامی؛ رئیس انجمن کارگزاران گمرکی استان، در این زمینه گفت: طی سال های متمادی مواردی بوده است که حتی با ارائه یک برگ در کپی ساده شناسنامه، افرادی کارت بازرگانی دریافت کرده اند یا در مواقعی آنچنان شرایط سختگیرانه بوده است، که حتی تجار واقعی نیز قادر به دریافت کارت بازرگانی نبوده اند، بنابراین بحث ما در مورد قوانینی است که در حوزه صادرات و واردات وضع شده است. در این زمینه پیشنهاد می شود، قانون واریز ارز قبل از صادرات و ارائه تضمین برای برگشت ارز حاصل از صادرات که در سال های گذشته اجرایی می شد، مجددا انجام شود.

اتاق بازرگانی، صلاحیت افراد را تایید کند

موسی خلیل الهی؛ رییس کل دادگستری استان تاکید کرد: اصولا برای صدور کارت بازرگانی باید عنوان تاجر که دارای شرایط خاصی است در نظر گرفته شود و قطعا باید اتاق

بازرگانی برای اعطا و صدور کارت بازرگانی صلاحیت افراد را تایید کند.

وی یکی از راه های فرار مالیاتی را اعطای کارت بازرگانی به افراد فاقد صلاحیت عنوان کرد و ادامه داد: حدود بالای ۲۰۰ الی ۳۰۰ میلیارد تومان فرار مالیاتی در سال گذشته از این طریق صورت گرفته است.

خلیل الهی به نواقص قانون تسهیل صدور مجوز اشاره کرد و گفت: بعضی از قوانین کشور از روی احساسات تصویب شده که قانون تسهیلات صدور مجوزها از جمله آن ها بوده و برای مثال می توان به جذب وکلای دادگستری اشاره کرد که تبدیل به معضل شده است.

بررسی چالش های ناشی از تاخیر در ارائه اسناد حمل به بانک عامل جهت رفع تعهدات ارزی

در ادامه این جلسه بررسی چالش های ناشی از تاخیر در ارائه اسناد حمل به بانک عامل جهت رفع تعهدات ارزی مورد بررسی قرار گرفت.

یکی از شاخص های مهم توسعه و پیشرفت اقتصاد یک کشور میزان تبادلات تجاری با سایر کشورها است که در صورت افزایش صادرات و ارزآوری هر چه بیشتر، توسعه یک کشور بیشتر خواهد شد. اما در برخی موارد که بازگشت ارز به کشور اتفاق نمی افتاد، آیین نامه اجرایی رفع تعهدات ارزی در کشور تدوین شد. به موجب این مصوبات، صادرکنندگان بایستی از طریق سامانه نیما نسبت به رفع تعهدات صادراتی ارزی خود اقدام کنند، اما در این خصوص مشکلاتی برای برخی فعالان اقتصادی پیش آمده است. یکی از این موارد چالش ایفای تعهدات ارزی، روش واردات در مقابل صادرات است که متأسفانه در برخی موارد به دلایل مختلفی نظیر تاخیر در دریافت استعلام از اداره کل استاندارد و سایر نهادهای مربوطه، پروسه قیمت گذاری، تغییر تعرفه یا ارسال کالا به چند محل مختلف از سوی واردکننده، باعث می شود ترخیص کالا از گمرک در زمان تعیین شده انجام نشود و در این شرایط با توجه به اینکه تایید حواله ارزی با شرط ترخیص کالا همراه با تعیین مقدار وزن و بار صورت می گیرد، علیرغم پرداخت حقوق و عوارض گمرکی در زمان تعیین شده، پرونده ها به تعزیرات حکومتی معرفی می شوند و سپس جرائم اختلاف نرخ بین دو تاریخ رسید مالی و تاریخ حواله به واردکنندگان تحمیل می شود.

مهراد ایرانی؛ نائب رئیس کمیسیون حمل و نقل، گمرک و لجستیک اتاق تبریز، گفت: قبل از سال 95 زمان ترخیص بار از گمرک، پشت پروانه وارداتی (برگ سبز) توسط گمرک با درج مقدار بار، ممهور می شد. در نهایت مهر مستهلک جهت تسویه به بانک ارائه می شد. اما اکنون بانک ها زمانی رسید مالی را مشاهده می کنند که وزن کالا قید شود. وی ادامه داد: مشکل دقیقا این است که در بازه زمانی بین واریزی های گمرک و خروج کالا، بانک ها طبق شرایط و قوانین موجود موظف هستند، این موضوع را به تعزیرات حکومتی اطلاع دهند و این اداره به رسید مالی روز پرداخت، ورود نمی کند بلکه بر مبنای نوشتار مکتوب بانک عمل می کند که در این صورت نه تنها عین مبلغ ارز داده شده باید استرداد شود، بلکه باید دو برابر آن به عنوان جریمه پرداخت شود.

انتقاد از فرایند طولانی دریافت کد استاندارد در مرزها

جواد بحری پور؛ رئیس اداره اعتبارات اسنادی بانک ملی استان آذربایجان شرقی گفت: طبق مقررات بانکی که از سوی بانک مرکزی تعریف شده است، اگر ارز از طریق سامانه نیما خریداری شود، تاریخ تایید حواله در روز خرید، همان تاریخ حواله تلقی می شود. ولی در صورتی که ارز نیمایی استفاده نشود، تاریخی که کوتاژ مستهلک می شود، روز حواله تلقی خواهد شد.

وی با بیان اینکه اعلام اسامی تجاری که در مهلت مقرر، تعهدات ارزی خود را انجام نداده اند، به سازمان تعزیرات حکومتی، یک الزام قانونی است و در صورتی که حتی یک روز این فرایند به تاخیر بیفتد، کارمندان بانک مواخذه شده و متخلف تلقی می شوند. بنابراین برای تغییر این رویه لازم است تا قانون، فرجه ای برای معرفی تجاری که رفع تعهد ارزی نکرده اند، در نظر بگیرد، در غیر این صورت بانک ها نمی توانند کاری خلاف قانون انجام دهند.

وی از رسیدگی به پرونده های دیرکرد در رفع تعهد ارزی و مابه التفاوت آن، در کمیته ماده 3 خبر داد و افزود: بسیاری از مشکلات موجود ناشی از کمبود اطلاعات فعالان اقتصادی است. بر اساس قانون واحدهای غیر تولیدی، تا 6 ماه، واحدهای تولیدی تا 9 ماه و واردکنندگان ماشین آلات و دستگاه ها تا 26 ماه، برای ترخیص کالا از گمرک و رفع تعهد ارزی مهلت دارند، با این حال می توان این بازه زمانی را در کمیته ماده 3 در صورت لزوم تمدید کرد.

بحری پور ضمن انتقاد از فرایند طولانی دریافت کد استاندارد در مرزها، گفت: بحث استاندارد واقعا زمانبر است و در بسیاری از مواقع باعث خواب چندین ماهه کالاها در گمرکات می شود.

تاکید بر تکمیل زنجیره تولید در استان

استاندار آذربایجان شرقی گفت: باید یک دوره زمانی معقول و منطقی برای پاسخ به استعلام ها از سوی دستگاه های اجرایی مرتبط با حوزه گمرک در نظر گرفته شود و بر اساس آن در گمرک ها اعمال قانون صورت بگیرد.

وی تاکید کرد: در صورتی که جواب استعلام ها به دلیل کوتاهی سایر نهادها باشد، تاجر نباید مشمول قانون مبارزه با قاچاق کالا شود، چرا که عملا اراده ای در این مورد نداشته است و ما باید سعی کنیم تجار کمترین آسیبی در این مورد نبینند.

استاندار آذربایجان شرقی به ثبات و تامین مایحتاج مردم در عید نوروز که متقارن با ماه مبارک رمضان است، تاکید کرد و گفت: ضمانت اجرایی و پیشروهای مصوبات ستاد تنظیم بازار اعضای اتاق بازرگانی، تجار، تولیدکنندگان، اصناف و کسبه هستند که امیدواریم با همکاری و هم افزایی این فعالان اقتصادی کمبود کالا و افزایش قیمت بدون هماهنگی نداشته باشیم.

وی راه کنترل قیمت و میزان موجودی کالاها را کنترل و نظارت انبارها عنوان کرد و گفت: امروزه قدرت خرید مردم کم شده و ما با تمهیداتی از جمله فروش قسطی، فروش اجناس و کالاها در جشنواره و نمایشگاه ها که در سراسر استان توسط سازمان صمت دایر شده، اتخاذ گردیده است و در این راستا نیز اتاق بازرگانی باید نقش محوری را ایفا کند.

وی به تکمیل زنجیره تولید در استان تاکید کرد و افزود: با توجه به اینکه به معیارهای آمایش سرزمینی در گذشته توجهی نشده است، امروزه شاهد مشکلات عدیده ی تامین انرژی برای واحدهای صنعتی هستیم و در این راستا اتاق بازرگانی باید با خرد جمعی و انجام کار کارشناسی با همکاری فعالان اقتصادی، دانشگاهی و پژوهشکده ها زنجیره تولید صنایع غذایی، فولاد، تراکتور، ماشین سازی و فرش را تکمیل کند.

